

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS
ĮSTATYMO NR. I-2044 2, 16, 18 IR 20¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO**

(toliau – Projektas)

(TAP-20-829; TAIS Nr.: 19-5583(2))

2020-06-01 Nr.NV-1498

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Projekto 5 straipsniu pildomo Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 25(1) straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad asmeninės pagalbos poreikio nustatymo kriterijus ir asmeninės pagalbos teikimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras. Sprendimą dėl asmeninės pagalbos skyrimo, sustabdymo, atnaujinimo, pratęsimo ir nutraukimo priima socialinio darbuotojo, nustačiusio asmeninės pagalbos poreikį, teikimu savivaldybės vykdomoji institucija.

Įvertinus siūlomas nuostatas atkreiptinas dėmesys į šį aspektą: Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktrinoje yra ne kartą pažymėta, kad pagal Konstituciją su žmogaus teisių ir laisvių turinio apibrėžimu ar jų įgyvendinimo garantijų įtvirtinimu susijusį teisinį reguliavimą galima nustatyti tik įstatymu (2007 m. gegužės 5 d., 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimai). Jokiomis aplinkybėmis poįstatyminiais teisės aktais negalima nustatyti asmens teisės atsiradimo sąlygų, riboti teisės apimtį (2007 m. gegužės 5 d. nutarimas). Atsižvelgiant į šią Konstitucinio teismo doktriną, siūlytina apsvaistyti, ar asmeninės pagalbos poreikio nustatymo kriterijai, asmeninės pagalbos skyrimo, sustabdymo, atnaujinimo, pratęsimo ir nutraukimo pagrindai, sąlygos, neturėtų būti įtvirtinti įstatyme.

2. Projekto 5 straipsniu pildomo Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 25(1) straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad neįgaliojo mokėjimo už asmeninę pagalbą dydis negali viršyti 20 procentų asmeninės pagalbos teikimo išlaidų dydžio. Neįgaliojo mokėjimo už asmeninę pagalbą dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Svarstytinas tokio įstatyminio reguliavimo pakankamumas ir jo atitiktis aukščiau minėtai Konstitucinio teismo doktrinai. Keičiamame įstatyme turėtų būti bent jau nustatyti pagrindiniai principai, kuriais remiantis būtų nustatomas neįgaliojo mokėjimo už asmeninę pagalbą dydis (t.y. į ką turėtų būti atsižvelgiama nustatant šį dydį (pajamos, turtas ar kt.).

3. Siekiant įgyvendinti teisėkūros ekonomiškumo, sistemiškumo principus, manytume, kad būtų tikslinga aiškinamojo rašto 8 punkte nurodytus įstatymus keisti ir teikti Seimui svarstyti kartu su Projektu (vienaime pakete).

4. Siūlytina įvertinti ar nebūtų tikslinga nustatyti ankstesnį, nei 2021 m. birželio 30 d., terminą įstatymo įgyvendinamiesiems teisės aktams priimti, siekiant tinkamai pasirengti įstatymo nuostatų įgyvendinimui.

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeraviėnė

